

Effectiveness of Teaching Method by Synthesis Knowledge from Evidenced Based Data in Baccalaureate Nursing Students, Mahidol University*

Yuwadee Wattananon, Vachira Vonnasathid, Vassana Jithima and Boonmee Wattananon

Corresponding author:

Y. Wattananon

E-mail: nsywt@mahidol.ac.th

Yuwadee Wattananon RN PhD
Associate Professor, Faculty
of Nursing, Mahidol University,
Bangkok, Thailand

Vachira Vonnasathid RN MS
Assistant Professor, Faculty of Nursing,
Mahidol University, Bangkok, Thailand

Vassana Jithima RN MS
Assistant Professor, Faculty of Nursing,
Mahidol University, Bangkok, Thailand

Boonmee Wattananon PhD
Assistant Professor, Department of
Mathematics, Faculty of Science,
Mahidol University

* This research was granted by CMB,
Faculty of Nursing, Mahidol University

J Nurs Sci S1 2011;29(2): 37-46

Abstract:

Purpose: To evaluate the effectiveness of the teaching method of synthesizing knowledge from evidence based data in baccalaureate students, Faculty of Nursing, Mahidol University.

Design: A classroom action research.

Methods: Sample consisted of 281 third year nursing students in the year 2009, who were studying the topic of "The critical nursing care during labor" in Maternal-Child Nursing and Midwifery II course. This topic contained 9 subgroups. Students were divided into 18 small groups. Each group was responsible for 1 subtopic and they had to plan for methods of data collection and identify the best data that should be collected. Towards the end of their work, students synthesized knowledge into a case study which matched with their subtopic.

Main findings: The result showed that the effectiveness of this teaching method is categorized into three aspects: achievement, goodness, and happiness. Approximately 54% of the students had good achievement, 97% could present their ideas and open their mind to the class, and about 68% were happy to learn with this teaching technique.

Conclusion and recommendations: Results of the research suggested that teachers should give clear information about the learning process and content of the topic by using multiple channels of communication, and empower students during learning. This will no doubt ensure a better experience for nursing students when learning this topic.

Keywords: effective of teaching method, synthesis knowledge from evidenced based data, nursing students.

ประสิทธิผลการสอนโดยการสังเคราะห์ความรู้จากข้อมูลเชิงประจักษ์ ในนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล*

ยุวดี วัฒนานนท์ วชิรา วรรณสถิตย์ วาสนา จิตติมา บุญมี วัฒนานนท์

Corresponding author:

ยุวดี วัฒนานนท์

E-mail: nsywt@mahidol.ac.th

ยุวดี วัฒนานนท์ RN PhD

รองศาสตราจารย์ ภาควิชาการพยาบาล

สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะพยาบาลศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหิดล

วชิรา วรรณสถิตย์ RN MS

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาการพยาบาล

สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะพยาบาลศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหิดล

วาสนา จิตติมา RN MS

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาการพยาบาล

สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะพยาบาลศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหิดล

บุญมี วัฒนานนท์ PhD

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาคณิตศาสตร์

คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

*ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก CMB

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

บทคัดย่อ:

วัตถุประสงค์ของการวิจัย: เพื่อประเมินประสิทธิผลของวิธีการสอนโดยการสังเคราะห์ความรู้จากหลักฐานเชิงประจักษ์ เพื่อประเมินด้านความเก่ง ด้านความดี และความสุขในการเรียนของนักศึกษา

รูปแบบการวิจัย: การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย: กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 3 จำนวน 281 คนที่กำลังศึกษาในหัวข้อ “การพยาบาลผู้คลอดที่เกิดภาวะวิกฤติในระยะคลอด” ประกอบด้วย 9 หัวข้อย่อย ดำเนินการจัดกระบวนการเรียนการสอนโดยแบ่งกลุ่มย่อย แต่ละกลุ่มย่อยรับผิดชอบเนื้อหา 1 หัวข้อย่อย ให้นักศึกษาทำงานเป็นทีมในการฝึกทักษะคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ร่วมกันวางแผนรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามข้อคำถามที่ผู้วิจัยมอบหมาย ทำการสืบค้นข้อมูลตามเนื้อหาวิชา ร่วมกันแจกแจงวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ค้นคว้ามา แล้วนำมาสังเคราะห์เป็นบทสรุปความรู้ นำไปสู่การสร้างกรณีศึกษาสมมติ 1 ราย แล้วร่วมกันคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบในการวินิจฉัยปัญหาและหาแนวทางการแก้ปัญหาตามกระบวนการพยาบาล จากนั้นผู้วิจัยทบทวนและเสริมความรู้ นำมาจัดทำเป็นเอกสารบทสรุปให้กับนักศึกษา

ผลการวิจัย: จากการสอนโดยการสังเคราะห์ความรู้ พบว่า นักศึกษาเกิดประสิทธิผล 1) ด้านความเก่ง มีจำนวนนักศึกษาที่สอบผ่านเกณฑ์ร้อยละ 54.3 2) ด้านความดี มีนักศึกษาที่กล้าแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์ร้อยละ 97.5 โดยมีความคิดเห็นทางด้านบวก เช่น ได้รับความรู้จากการสืบค้นและการคิดวิเคราะห์และทางด้านลบ เช่น ยังปรับตัวในวิธีการเรียนการสอนได้ไม่เพียงพอ ยังรับความรู้ได้ไม่มากพอ 3) ด้านความสุขในการเรียน มีความพึงพอใจต่อวิธีการสอนโดยวิธีการสืบค้นและสังเคราะห์ความรู้จากหลักฐานเชิงประจักษ์ในระดับมากขึ้นไป ร้อยละ 67.9

สรุปและข้อเสนอแนะ: 1.ผู้สอนควรเตรียมผู้เรียนและปัจจัยเกื้อหนุน มีสื่อสารข้อมูลขั้นตอน และวิธีการจัดการเรียนการสอนอย่างชัดเจนและหลายช่องทางแก่นักศึกษาเป็นระยะ เพื่อเพิ่มความพร้อมในการเรียนโดยวิธีการสังเคราะห์ความรู้จากหลักฐานเชิงประจักษ์ มีวิธีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน ยกย่องชมเชยให้กำลังใจในสิ่งที่ทำถูก ทำดี สนใจ ใฝ่รู้ การทำงานเป็นทีม มีความรับผิดชอบ เป็นต้น เพื่อเพิ่มความเก่ง ความดี และความสุขในการเรียน 2.นำวิธีการสอนโดยการสังเคราะห์ความรู้จากหลักฐานเชิงประจักษ์ไปใช้ โดยปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดเรียนสอนอย่างต่อเนื่อง และปรับใช้ให้แพร่หลายในโอกาสต่อไป

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพการสอน การสังเคราะห์ความรู้โดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ นักศึกษาพยาบาล

J Nurs Sci S1 2011;29(2): 37-46

ความสำคัญของปัญหา

ผลเสียของการสอนแบบบรรยายคือ ผู้บรรยายจะแสดงความสามารถคนเดียว มีการสื่อสารย้อนกลับน้อย ผู้เรียนมีโอกาสตอบโต้หรือแสดงความคิดเห็นน้อย การบรรยายจึงขึ้นกับความสามารถของผู้สอนอย่างเดียว ทำให้ผู้เรียนไม่มีวิธีการเรียนรู้โดยการท่องจำจุดเนื้อหามากกว่าความเข้าใจ¹ จึงถือได้ว่าการสอนแบบบรรยายเป็นรูปแบบและวิธีการสอนที่เน้นอาจารย์ผู้สอนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่มีนโยบายให้ใช้รูปแบบการจัดเรียนการสอนที่ใช้การเรียนรู้และผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน จัดให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนรู้ไปพร้อมกัน โดยให้มีการค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ² เช่นเดียวกับการศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ซึ่งต้องการคุณลักษณะของพยาบาลที่มีความใฝ่รู้ สามารถค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองได้ จำเป็นอย่างยิ่งที่การจัดการเรียนการสอนจะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ดังกล่าว

ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาพยาบาลศาสตร์ พ.ศ.2552 ของกระทรวงศึกษาธิการ ในมาตรฐานผลการเรียนด้านทักษะทางปัญญา มีสาระหลักว่าบัณฑิตทางการพยาบาลต้องตระหนักรู้ในศักยภาพและสิ่งที่เป็จุดอ่อนของตน เพื่อพัฒนาตนเองให้มีความสามารถเพิ่มมากขึ้น สามารถนำไปสู่การปฏิบัติกรพยาบาล การแสวงหาความรู้ที่มีประสิทธิภาพและการเป็นผู้นำที่เข้มแข็ง สามารถสืบค้นและวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย สามารถนำข้อมูลและหลักฐานไปใช้ในการอ้างอิง และแก้ไขปัญหาอย่างมีวิจารณ์ญาณ สามารถคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบโดยใช้องค์ความรู้ทางวิชาชีพและที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งใช้ประสบการณ์เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ปลอดภัยและมีคุณภาพในการให้บริการพยาบาล สามารถใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ทางกรวิจัย และนวัตกรรมที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหา สามารถพัฒนาวิธีการแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสถานการณ์และบริบททางสุขภาพที่เปลี่ยนไป³ รวมทั้งต้องมีสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพทั่วไปที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีของสภากรพยาบาล ปี พ.ศ. 2552 เช่น สมรรถนะด้านวิชาการและการวิจัย บัณฑิตต้องตระหนักในความสำคัญของการทำวิจัยและการพัฒนาความรู้ เป็นผู้มีความรู้พื้นฐานในกระบวนการทำวิจัย และการจัดการความรู้ มีการใช้

ประโยชน์จากความรู้เชิงประจักษ์ในการปฏิบัติงาน บัณฑิตทางการพยาบาล ต้องเป็นผู้ที่ตระหนักในสิ่งที่ตนไม่รู้และมีคำถามที่เกิดจากการปฏิบัติงานที่จะนำไปสู่การแสวงหาความรู้ สามารถสืบค้นความรู้ด้วยวิธีการที่เหมาะสม สรุปประเด็นความรู้จากตำราบทความวิชาการและงานวิจัยที่ไม่ซับซ้อน สรุปประเด็นความรู้จากประสบการณ์ของตนเองได้ สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นเข้าใจได้ รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการปฏิบัติงานกับผู้ร่วมงาน ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนางานรวมทั้งการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน⁴ เป็นต้น สำหรับด้านการจัดการเรียนการสอน ควรจัดให้มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษาในมาตรา 24(5) ควรมีการส่งเสริมให้อาจารย์ผู้สอนจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้ ให้นักศึกษามีความเก่ง-เป็นคนดี-มีความสุข เก่ง หมายถึง ความสามารถทางพุทธิปัญญา คือ ความรู้ความเข้าใจที่แจ่มแจ้งสามารถนำไปใช้ได้ วิเคราะห์ เป็น สังเคราะห์ได้ ประเมินได้อย่างเข้าใจและรู้แจ้งตามศักยภาพ ทักษะปฏิบัติ คือ มีความรู้แจ้งแล้วยังมีความชำนาญปฏิบัติได้เป็นอย่างดี ทั้งที่เป็นทั้งทักษะฝีมือและทักษะทางปัญญา ดี หมายถึง เป็นผู้ม่เจตคตินิยมที่ดีทั้งต่อ การเรียน ความเป็นอยู่ต่อบุคคล ต่อสังคม ชุมชนและประเทศ มีสุข หมายถึง สนุกกับการเรียนและใคร่เรียนรู้ตลอดชีวิต⁵

การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนได้ฝึกการคิด ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงที่หลากหลายตรงตามความต้องการ และมีความสุขในการเรียนรู้ ครูคณาจารย์ได้เตรียมการสอนและใช้สื่อที่ผสมผสานความรู้สากลกับภูมิปัญญาไทย มีการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดหาและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย และพัฒนาความคิดของผู้เรียนอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์ ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนรู้ไปพร้อมกัน โดยมีการค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ⁶ เป็นต้น

ในการเรียนการสอนหัวข้อ “การพยาบาลผู้คลอดที่เกิดภาวะวิกฤตในระยะคลอด” ของวิชาการพยาบาลมารดา-ทารกและการผดุงครรภ์ 2 ในรอบ 3 ปีที่ผ่านมาโดยทีมผู้สอน ได้ใช้รูปแบบการสอนโดยการบรรยายโดยตลอด ซึ่งนับได้ว่าเป็นรูปแบบวิธีการสอนที่ไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่มีนโยบายให้ใช้รูปแบบการจัดเรียนการสอนที่ใช้การเรียนรู้และผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

ซึ่งตามจุดมุ่งหมายวิชานี้ นักศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจหลักการพยาบาลมารดา-ทารกที่มีภาวะสุขภาพเบี่ยงเบนใน ระยะคลอด โดยใช้หลักการพยาบาลแบบองค์รวมในการ ควบคุมปัญหาที่คุกคามสุขภาพมารดาและทารก ผลการ เรียนรู้ที่ต้องการคือ นักศึกษาต้องพัฒนาด้านทักษะทาง ปัญหา อาจารย์ผู้สอนจึงต้องปรับวิธีการสอน โดยเลือกใช้ รูปแบบวิธีการสอนที่มีความเหมาะสมกว่าการบรรยายเพียง อย่างเดียว เช่นควรมีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง วิเคราะห์ ปัญหาและหาแนวทางการแก้ปัญหาทางการพยาบาล มารดา-ทารกและการผดุงครรภ์ที่มีภาวะสุขภาพเบี่ยงเบน โดยมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลจาก เอกสารและรายงานวิจัย และใช้กลยุทธ์วิธีการสอนที่ใช้ พัฒนาทักษะทางปัญหา คือ ให้นักศึกษาได้ฝึกคิดวิเคราะห์ โดยใช้ข้อมูลที่สืบค้นจากเอกสารและรายงานวิจัยต่าง ๆ นำมาสังเคราะห์ แล้วใช้วิธีการกำหนดกรณีศึกษาที่เป็น ปัญหาการพยาบาลมารดาในระยะคลอด ที่มีภาวะสุขภาพ เบี่ยงเบนเพื่อวินิจฉัยและแก้ไขปัญหาทางการพยาบาล⁷

จากเหตุผลสำคัญดังกล่าว เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษา พยาบาลมีคุณสมบัติที่สอดคล้องกับความเป็นบัณฑิตและ พยาบาลวิชาชีพในอนาคต ทีมผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้สอนจึงได้เลือก วิธีการสอน โดยการให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการสืบค้น ความรู้ด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ จากเอกสารและรายงาน วิจัยที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์และการสังเคราะห์ความรู้จาก ข้อมูลเชิงประจักษ์มาสรุปเป็นความรู้รวบยอด เพื่อช่วย พัฒนาการเรียนรู้ทำให้นักศึกษาเกิดทักษะทางปัญหา⁸ เพื่อ นำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการพัฒนาวิธีการ สอนของวิชาการพยาบาลมารดา-ทารกและการผดุงครรภ์ 2 และนำไปสู่การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การสอน ระหว่างอาจารย์ในหน่วยงาน เพื่อการพัฒนาแบบการ จัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้นักศึกษา มีความเก่ง-เป็นคนดี-มีความสุขในการเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อประเมินประสิทธิผลวิธีการสอนโดยวิธีการ สังเคราะห์ความรู้จากหลักฐานเชิงประจักษ์ ในนักศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล ด้าน ต่างๆ ดังนี้ คือ

1. ร้อยละของนักศึกษาที่สอบได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ การเรียนเรื่อง “การพยาบาลผู้คลอดในภาวะวิกฤติในระยะ

คลอดเกิดขึ้น” ที่สอบผ่านเกณฑ์ (ร้อยละ 60) ซึ่งแสดงถึง ด้านความเก่ง

2. ร้อยละของนักศึกษาที่แสดงความคิดเห็นอย่างจริงจัง เกี่ยวกับวิธีการสอน ทั้งด้านบวก และด้านลบ ซึ่งแสดงถึงด้าน ความดี

3. ร้อยละของนักศึกษาที่มีความพึงพอใจ ต่อการสอน โดยการใช้การสังเคราะห์ความรู้จากหลักฐานเชิงประจักษ์ ซึ่งแสดงถึงด้านความสุขในการเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ลักษณะงานวิจัย เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการใน ชั้นเรียน (Classroom action research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักศึกษาหลักสูตร พยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2552 คณะ พยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลทุกคนที่ลงทะเบียน เรียนในวิชาการพยาบาลมารดา-ทารก และการผดุงครรภ์ 2 จำนวน 281 คน ภายหลังแจกแบบสอบถามได้รับกลับคืน จำนวน 274 ชุด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้าง ขึ้นเอง มีดังนี้

1. ประมวลการสอนรายวิชาการพยาบาลมารดา- ทารก และการผดุงครรภ์ 2
2. เนื้อหาวิชาการพยาบาลมารดา-ทารก และการ ผดุงครรภ์ 2 ในหัวข้อ “การพยาบาลผู้คลอดที่เกิดภาวะ วิกฤติในระยะคลอด” ที่สอนในภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2552
3. แผนการสอนของหัวเรื่อง “การพยาบาลผู้คลอดที่ เกิดภาวะวิกฤติในระยะคลอด”
4. คู่มือการศึกษา สำหรับนักศึกษาและอาจารย์ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์การเรียนในวิชาสำหรับหัวข้อที่ เป็นตัวอย่าง ขั้นตอนการเรียนการสอนการสังเคราะห์ความ รู้จากหลักฐานเชิงประจักษ์ แหล่งข้อมูลที่ใช้เป็นตัวอย่างของ การวิจัยที่นักศึกษาได้รับมอบหมายงาน ตัวอย่างการเขียน รายงาน วิธีการวัดประเมินผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น กำหนด วันนำเสนอผลงานของนักศึกษา และวันส่งรายงาน
5. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง “การ พยาบาลผู้คลอดที่เกิดภาวะวิกฤติในระยะคลอด” จำนวน 20 ข้อ (กำหนดจำนวนข้อสอบโดยใช้เกณฑ์ คือ สอนโดยการ

บรรยาย 1 ชั่วโมง ให้ออกข้อสอบจำนวน 4 ข้อ) ได้รับการวิพากษ์ความถูกต้องชัดเจนของเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน

6. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการสอน จำนวน 5 ข้อ เป็นคำถามปลายเปิด โดยสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการสอน เกรตเฉลี่ยตลอดหลักสูตร ระบุปัญหาของการเรียนวิธีนี้ ความสามารถที่เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับการสืบค้นข้อมูล และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการสอน

ตัวชี้วัดประสิทธิผลของวิธีการสอน ประเมินจากข้อมูล ดังนี้

1. ความเก่ง คือ ร้อยละของนักศึกษาที่สอบได้คะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนเรื่อง “การพยาบาลผู้คลอดในภาวะวิกฤติในระยยะคลอดเกิดขึ้น” ที่สอบผ่านเกณฑ์ (ร้อยละ 60) มากกว่าร้อยละ 50

2. ความดี คือ ร้อยละของนักศึกษาที่แสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์เกี่ยวกับวิธีการสอน ทั้งด้านบวก และด้านลบ มากกว่าร้อยละ 50

3. ความสุขในการเรียน คือ ร้อยละของนักศึกษาที่มีความพึงพอใจต่อการสอนโดยใช้การสังเคราะห์ความรู้จากหลักฐานเชิงประจักษ์ ตั้งแต่ระดับมากขึ้นไปมีมากกว่าร้อยละ 50

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ คู่มือการศึกษาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบสอบถามความคิดเห็นความพึงพอใจที่มีต่อวิธีการสอน ผ่านตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และความชัดเจนของภาษาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นอาจารย์ภาควิชาการพยาบาลสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นผู้มีส่วนประสมการณในการสอนอย่างน้อย 10 ปี จากนั้นผู้วิจัยนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ จึงนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

โครงการวิจัยผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการกลั่นกรองจริยธรรมการวิจัยในคน ชุด C คณะพยาบาลศาสตร์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทีมผู้วิจัยแจ้งให้นักศึกษาทราบก่อนว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และให้ดำเนินการตามคู่มือและตารางสอน ผลการวิจัยครั้งนี้ไม่ส่งผลกระทบต่อผู้เรียนเป็นรายบุคคล เนื่องจากมีการนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวมทั้งหมด

การดำเนินการวิจัย

กระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยการสังเคราะห์ความรู้จากหลักฐานเชิงประจักษ์ (ระยะเวลาารวม 6 สัปดาห์) มีขั้นตอนวิธีดำเนินการ ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ (ระยะเวลา 1 สัปดาห์)

1.1 ประชุมคณะผู้วิจัย วิเคราะห์วัตถุประสงค์การเรียนรู้ จากประมวลรายวิชา และขอบเขตเนื้อหาที่เลือกใช้ในการวิจัย

1.2 จัดทำแผนการสอน เนื้อหาเรื่อง “การพยาบาลผู้คลอดที่เกิดภาวะวิกฤติในระยยะคลอด”

1.3 จัดทำคู่มือการเรียนการสอนเกี่ยวกับวิธีการสอน โดยการสังเคราะห์ความรู้จากหลักฐานเชิงประจักษ์ สำหรับอาจารย์และนักศึกษา

1.4 ออกแบบวิธีการสอนโดยมีรายละเอียดของขั้นตอนของวิธีการสอน ดังนี้

1.4.1 กำหนดหัวข้อการเรียนการสอน มีกลุ่มเนื้อหาย่อยจำนวน 9 หัวข้อย่อย ได้แก่ 1) ทารกพร่องออกซิเจน 2) ทารกตายในครรภ์ 3) ภาวะน้ำคร่ำรั่วก่อนกำหนด 4) ภาวะสายสะดือย้อย 5) เส้นเลือดขวางทาง 6) ภาวะน้ำหล่อเด็กอุดตันในหลอดเลือดปอด 7) ภาวะมดลูกปลิ้น 8) การคลอดก่อนกำหนด 9) การตั้งครรภ์เกินกำหนด

1.4.2 วางแผนการจัดกลุ่มนักศึกษาทั้งชั้นปี จำนวน 281 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่มใหญ่ แต่ละกลุ่มใหญ่แบ่งเป็น 9 กลุ่มย่อย โดยมอบหมายให้สืบค้นข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์กลุ่มย่อยละ 1 หัวข้อตามที่กำหนด แต่ละกลุ่มย่อยประกอบด้วยผู้เรียนกลุ่มย่อยละ 14-16 คน รวม 18 กลุ่มย่อย

1.4.3 กำหนดข้อคำถาม 7 คำถาม เพื่อให้ได้ประเด็นคำตอบจากผลการสืบค้นที่ตรงกัน ตามหัวข้อที่กำหนดทั้ง 9 หัวข้อดังกล่าว คำถามได้แก่ 1) ความหมายที่ถูกต้องตามหลักวิชาของหัวข้อนั้นๆ คืออะไร 2) อุบัติการณ์ของภาวะนี้มีเท่าใด 3) อาการและอาการแสดงมีอย่างไร 4) พยาธิสภาพและผลการตรวจทางห้องทดลองมีอะไรบ้าง 5) ภาวะแทรกซ้อนมีอะไรบ้าง 6) แนวทางการดูแลรักษาที่มีประสิทธิภาพมีอะไรบ้าง 7) แนวทางการพยาบาลที่มีประสิทธิภาพมีอะไรบ้าง

2. ขั้นดำเนินการ (ระยะเวลา 6 สัปดาห์)

2.1 ชี้แจงกระบวนการเรียนรู้ และมอบหมายงาน สัปดาห์ที่ 1 วันแรกของสัปดาห์ดำเนินการตามตารางสอน

ใช้ระยะเวลา 1 ชั่วโมง โดยผู้สอนปฐมนิเทศวัตถุประสงค์วิชาแก่ผู้เรียน เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ การแบ่งกลุ่มย่อย การมอบหมายหัวข้อและข้อคำถามเพื่อค้นหาคำตอบ การแบ่งหน้าที่ทำงานแต่ละกลุ่ม อธิบายและมอบหมายให้สร้างแบบบันทึกข้อมูลตามหัวข้อและข้อคำถามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อการแจกแจงรายละเอียดให้เป็นไปแนวทางเดียวกัน โดยสามารถสื่อสารกับอาจารย์ขอคำปรึกษาได้หลายช่องทาง เช่น โทรศัพท์ อีเมลล์ และนัดหมายอาจารย์ล่วงหน้าเพื่อแจ้งวันเวลาดับขอคำปรึกษา

สัปดาห์ที่ 2 ของตารางสอน ในช่วงเวลา 16.00-17.00 น. ผู้เรียนพบผู้วิจัยซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาประจำกลุ่ม เพื่อร่วมกันพิจารณาคุณภาพของแบบบันทึกข้อมูลที่นักศึกษาแต่ละกลุ่มสร้างขึ้น

2.2 สืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่างๆ วิเคราะห์เนื้อหา และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เนื้อหา (สัปดาห์ที่ 2-5)

สัปดาห์ที่ 2-3 ของตารางสอน นักศึกษาศึกษาค้นคว้าเก็บรวบรวมข้อมูลจากหลักฐานเชิงประจักษ์ และจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อย่อยที่สอดคล้องกับข้อคำถามที่ได้รับมอบหมาย โดยนักศึกษาต้องประชุมกลุ่มกับอาจารย์ที่ปรึกษาทุกสัปดาห์ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง เพื่อร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้เนื้อหา วิเคราะห์รายละเอียด อภิปรายร่วมกันถึงข้อมูลเนื้อหาความรู้ที่ค้นคว้ามา

2.3 แจกแจงความถี่แหล่งข้อมูลที่สืบค้น

สัปดาห์ที่ 4 นักศึกษาแต่ละกลุ่มทั้ง 9 กลุ่มย่อยแจกแจงความถี่แหล่งข้อมูลที่สืบค้นของแต่ละข้อคำถามในหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเหตุผลของการแจกแจงความถี่ข้อนั้นๆ และคำนวณค่าร้อยละ เพื่อแสดงถึงความเก่งของนักศึกษาจากการวิเคราะห์ความรู้ที่ได้รับ และความดีในความอุสาหะตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบต่อส่วนรวมในการทำงานกลุ่ม ควบคุมอารมณ์ ถ้าแสดงออกมีความคิดเชิงบวกในการยอมรับข้อคิดเห็น และการให้ข้อเสนอแนะในการทำงานเป็นกลุ่ม เป็นต้น

2.4 สังเคราะห์ความรู้เป็นบทสรุป แล้วสร้างสถานการณ์สมมติเป็นกรณีศึกษาผู้ป่วย

สัปดาห์ที่ 5 นักศึกษาแต่ละกลุ่มนำประเด็นรายละเอียดข้อมูลที่สืบค้นและวิเคราะห์แล้ว มาร่วมกันสังเคราะห์ความรู้เป็นข้อสรุป แล้วร่วมกันสร้างเรื่องสมมติเป็นกรณีตัวอย่างผู้ป่วย และร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์การศึกษาข้อมูลที่ได้รับในการแก้ไขปัญหากรณีตัวอย่างผู้ป่วย ตามกระบวนการพยาบาล จากนั้นสรุป

การสังเคราะห์ความรู้ทั้งหมดเพื่อนำเสนอในชั้นเรียนตามวันและเวลาที่กำหนดไว้ในตารางสอน

2.5 นักศึกษานำเสนอผลงาน อาจารย์สรุปให้ผลสรุปของเนื้อหา

สัปดาห์ที่ 6 ใช้ระยะเวลา 4 ชั่วโมง 30 นาที แบ่งนักศึกษานำเสนอผลงานเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ซึ่งแต่ละกลุ่มใหญ่ประกอบด้วย 9 กลุ่มย่อย นำเสนอผลงานของแต่ละกลุ่มตามวัน เวลา และสถานที่ ที่กำหนดในตารางสอน โดยใช้เวลาในการนำเสนอกลุ่มย่อยละ 30 นาที หลังจากนำเสนอของแต่ละกลุ่มมีการวิพากษ์ผลงานของนักศึกษาจากทีมอาจารย์และนักศึกษา จากนั้นทีมอาจารย์สรุปให้ผลสรุปของเนื้อหาและมีการบรรยายเพิ่มเติมในส่วนที่ไม่ครบถ้วน ใช้เวลาไม่เกิน 30 นาที รวมใช้เวลา 5 ชั่วโมง

2.6 นักศึกษาจัดทำรายงานผลงานทุกชั้นตอนการศึกษา ส่งอาจารย์ที่ปรึกษาตามเวลาที่กำหนด

2.7 อาจารย์สังเคราะห์เนื้อหาตามข้อค้นพบของนักศึกษา โดยสรุปรวบรวมสาระต่างๆ ปรับปรุงเป็นเอกสารประกอบการสอน เพื่อแจกนักศึกษาทุกคนอ่าน เพื่อเตรียมสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เนื้อหาเรื่อง “การพยาบาลผู้คลอดที่เกิดภาวะวิกฤติในระยยะคลอด”

3. ระยะประเมินผล (ปลายสัปดาห์ที่ 6)

3.1 นักศึกษาตอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง “การพยาบาลผู้คลอดที่เกิดภาวะวิกฤติในระยยะคลอด” ใช้เวลา 20 นาที

3.2 นักศึกษาตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจที่มีต่อวิธีการสอน การพัฒนาความสามารถในการสืบค้นข้อมูล และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสอน ใช้เวลา 20 นาที

ตัวชี้วัดประสิทธิผลของวิธีการสอน ประเมินจากข้อมูลดังนี้

1. ความเก่ง คือ ร้อยละของนักศึกษาที่สอบได้คะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนเรื่อง “การพยาบาลผู้คลอดในภาวะวิกฤติในระยยะคลอดเกิดขึ้น ที่สอบผ่านเกณฑ์ (ร้อยละ 60)” มีจำนวนมากกว่าร้อยละ 50

2. ความดี คือ ร้อยละของนักศึกษาที่แสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์เกี่ยวกับวิธีการสอน ทั้งด้านบวก และด้านลบ เพื่อนำไปพัฒนารูปแบบ/วิธีการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีจำนวนมากกว่าร้อยละ 50

3. ความสุข คือ ร้อยละของนักศึกษาที่มีความพึงพอใจ ต่อการสอนโดยใช้การสังเคราะห์ความรู้จากหลักฐาน

เชิงประจักษ์ ตั้งแต่ระดับมาก มีจำนวนมากกว่าร้อยละ 50

การวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แจกแจงความถี่และคำนวณค่าร้อยละ ของนักศึกษาเกี่ยวกับคะแนนการสอบวัดความรู้ ระดับความพึงพอใจต่อวิธีการสอน ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจที่มีต่อวิธีการสอนโดยใช้การสังเคราะห์ความรู้จากหลักฐานเชิงประจักษ์ การพัฒนาความสามารถทางด้านการสืบค้นข้อมูลและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการสอน

จำนวน 274 ฉบับ (ร้อยละ 97.51) พบผลการสอบวัดคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนการสอน โดยใช้การสังเคราะห์ความรู้จากหลักฐานเชิงประจักษ์ เรื่อง “การพยาบาลผู้คลอดในภาวะวิกฤติในระยะคลอดเกิดขึ้น”

ด้านความเก่ง พบนักศึกษาที่สอบได้คะแนนที่สอบผ่านเกณฑ์ (ร้อยละ 60) มีร้อยละ 54.38 (149 คน) ที่เหลือคือเก่งน้อยกว่ามีร้อยละ 45.62 ส่วนด้านความสุพบนักศึกษาทั้งสอบผ่านและไม่ผ่านเกณฑ์มีความพึงพอใจมากและมากที่สุดต่อการสอนโดยวิธีนี้ รวมร้อยละ 67.88 รายละเอียดตามตารางที่ 1

ผลการวิจัย

จากการแจกแบบสอบถาม 281 ฉบับได้รับกลับคืนมา

ตารางที่ 1 ร้อยละของนักศึกษาเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจต่อวิธีการสอน จำแนกตามคะแนนสอบผ่าน เกณฑ์ร้อยละ 60 (คะแนนเต็ม 20) (n = 274)

ระดับความพึงพอใจต่อการสอน	ผ่าน (≥ 60%)	ไม่ผ่าน (<60%)	รวม
พึงพอใจมากที่สุด	11 (4.01)	1 (0.36)	12 (4.38)
พึงพอใจมาก	95 (34.67)	79 (28.83)	174 (63.50)
พึงพอใจน้อย	41 (14.96)	40 (14.60)	81 (29.56)
พึงพอใจน้อยที่สุด	2 (0.73)	5 (1.82)	7 (2.55)

ด้านความดี พบว่านักศึกษาที่แสดงความคิดเห็นอย่างจริงจังเกี่ยวกับการประเมินวิธีการสอน ทั้งด้านบวก และด้านลบ โดยได้รับความรู้เพิ่มขึ้นจากการสืบค้นความรู้ด้วยตนเอง เสริมทักษะในการใช้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ การใฝ่รู้ การทำงานเป็นทีม ความอดสาหะตั้งใจเรียน แต่

ยังมีผู้ที่คิดว่าตนยังปรับตัวในวิธีการเรียนการสอนได้ไม่ดีพอ รับความรู้ได้ไม่มากพอจากวิธีการนำเสนอของเพื่อนที่ไม่น่าสนใจ พุดเร็วจับประเด็นไม่ทันและยังมีผู้ที่ชอบวิธีการบรรยายโดยผู้สอนมากกว่า ตามรายละเอียดข้อเสนอแนะ ตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวน และค่าร้อยละของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการสอน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n = 274)

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ได้รับความรู้จากการสืบค้นและคิดวิเคราะห์		
1. มีการรวบรวมความรู้ด้วยตนเองแล้วนำเสนอความรู้ในกลุ่มที่ร่วมกันทำงาน ทำให้ได้รับความรู้และได้รับความรู้เพิ่มจากการฟังนำเสนอในชั้นเรียน	39	14.23
2. เป็นการเสริมทักษะในการใช้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ การใฝ่รู้ การทำงานเป็นทีม ทำให้ได้ความรู้เพิ่มขึ้น	37	13.50
3. การศึกษาครั้งนี้ต้องใช้เวลาและความคิดอย่างเต็มที่ในการทำงานทำให้มีความรู้เพิ่มขึ้น	27	9.85
4. ได้ศึกษาความรู้ด้วยตนเองแล้วนำมาสร้างกรณีตัวอย่าง เมื่อได้รับการอธิบายเพิ่มเติมจากอาจารย์ ทำให้มีความรู้และเข้าใจมากขึ้น	17	6.20
5. วิธีการศึกษาแบบนี้ทำให้ได้ความรู้เพิ่มขึ้นมากเกี่ยวกับการพยาบาลผู้คลอดที่มีภาวะวิกฤติ	7	2.55
6. การรวบรวมความรู้จากหลายแหล่งเกิดการเรียนรู้ที่ยากลำบากทำให้เกิดความรู้เป็นอย่างดี	3	1.09
7. การได้สืบค้นความรู้ด้วยตนเองทำให้เกิดความจำแม่นยำดีกว่า	3	1.09
ยังปรับตัวในวิธีการเรียนการสอนได้ไม่ดีพอ ยังรับความรู้ได้ไม่มากพอ		
8. ไม่เข้าใจกระบวนการเรียนการสอน ขาดความละเอียดรอบคอบ การคิดวิเคราะห์ยังไม่เป็น การฟังนำเสนอในชั้นเรียนแล้วได้รับความรู้ดีขึ้น	29	10.58

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
9. ชอบเรียนโดยวิธีการบรรยายมากกว่า	20	7.30
10. ตามเนื้อหาไม่ทันขณะนำเสนอในชั้นเรียน เนื่องจากผู้นำเสนอพูดเร็วทำให้จับประเด็นไม่ได้และ ได้ความรู้น้อยในบางหัวข้อ	18	6.57
11. คิดว่ามีความรู้ดีในหัวข้อที่ตนเองศึกษา แต่ความรู้ในหัวข้ออื่นยังไม่มั่นใจ	13	4.74
12. ได้ความรู้จากการทำงานกลุ่มแต่การนำเสนอที่นำเบี่ยงเบนในบางกลุ่ม ทำให้ไม่ได้รับความรู้เพิ่ม	13	4.74
13. ตอนที่กลุ่มอื่นนำเสนอไม่ตั้งใจฟังทำให้ไม่ได้รับความรู้เพิ่ม	11	4.01
14. มีการเตรียมความพร้อมไม่พอเช่น แหล่งข้อมูลมีน้อย การนำเสนอในชั้นเรียนไม่ดี	10	3.65
15. ไม่มีความรู้พื้นฐานมาก่อนทำให้ฟังไม่เข้าใจขณะมีการนำเสนอในชั้นเรียน	8	2.92
16. ฟังการนำเสนอในชั้นเรียนแล้วไม่เข้าใจในบางหัวข้อ	6	2.19
17. ไม่มีรายละเอียดของเนื้อหาให้ฟังขณะนำเสนอเช่นเอกสารประกอบทำให้ได้ความรู้น้อย	5	1.82
18. จากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองแต่ขาดประสบการณ์ทำให้มีความรู้ไม่ครอบคลุมทุกเนื้อหา	4	1.46
19. การทำงานของกลุ่มไม่ได้นำความรู้ที่ศึกษาค้นคว้ามาคุยกันทำให้ได้ความรู้น้อย	3	1.09

การอภิปรายผล

ประสิทธิผลการสอนโดยการสังเคราะห์ความรู้จากหลักฐานเชิงประจักษ์ในนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล จากประสิทธิผลของวิธีการสอนทั้ง 3 ด้าน คือ

1. ด้านความเก่ง วิธีการสอนโดยการสังเคราะห์ความรู้จากหลักฐานเชิงประจักษ์ ทำให้นักศึกษามีความเก่งพบกลุ่มตัวอย่างได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ความรู้เรื่อง “การพยาบาลผู้คลอดที่เกิดภาวะวิกฤติในระยะคลอด” ที่สอบผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60^๑ และไม่ผ่านเกณฑ์มีจำนวนใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 54.38 และเกณฑ์ร้อยละ 45.62 ตามลำดับ) อาจเนื่องมาจากเนื้อหาการเรียนในหัวข้อ “การพยาบาลผู้คลอดที่เกิดภาวะวิกฤติในระยะคลอด” ในวิชาการพยาบาลมารดา-ทารกและการผดุงครรภ์ 2 นี้เป็นความรู้ใหม่สำหรับนักศึกษา และเนื้อหาวิชามีความยากซับซ้อนมากกว่าวิชาการพยาบาลมารดา-ทารกและการผดุงครรภ์ 1 ซึ่งเป็นวิชาพื้นฐานที่เคยเรียนมาก่อนเป็นอย่างมาก หากมีความรู้พื้นฐานนี้ไม่มากพอ ประกอบกับวิธีการเรียนการสอนด้วยวิธีการสังเคราะห์ความรู้จากหลักฐานเชิงประจักษ์นี้ ให้นักศึกษาต้องวางแผนจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีกระบวนการศึกษาที่ซับซ้อนขึ้นแตกต่างจากการเรียนแบบเดิม ที่คุ้นเคยกับการฟังบรรยายรับความรู้จากอาจารย์ผู้สอนอย่างเดียวมาก่อน หากไม่ตั้งใจหรือไม่เข้มข้นในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและไม่ฟังเพื่อนนำเสนออย่างตั้งใจ ก็จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเกิดได้อย่างไม่พึงประสงค์ ประกอบกับหากพบกับวิธีการนำเสนอของเพื่อนไม่น่าสนใจไม่กระตุ้นให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน จะไม่เกิดความรู้เพิ่มขึ้นมากไปอีก

ยิ่งเสริมให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างไม่พึงประสงค์ (น้อยกว่าร้อยละ 60) สอดคล้องกับผลการวิจัยของไพโรจน์ บุญลักษณ์ศิริ¹⁰ ที่ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาแพทย์กับการเรียนกลุ่มย่อย แบบใช้ปัญหาเป็นหลักร่วมกับการใช้ทักษะการแพทย์เชิงประจักษ์พบว่า ผลการประเมินตนเองด้านความรู้ความสามารถที่ได้รับส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อยได้แก่ ความรู้เรื่องโรคของผู้ป่วยพอใจที่ระดับน้อยและน้อยที่สุด ผลการวิจัยดังกล่าวยังพบว่า นักศึกษายังปรับตัวในวิธีการเรียนการสอนได้ไม่ดีพอ ได้รับความรู้ได้ไม่มากพอ เช่นเดียวกับข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างจากผลการวิจัยครั้งนี้ (ตารางที่ 2)

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่สอบผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ขึ้นไป อาจเป็นเพราะวิธีการสอนรูปแบบนี้ช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดคุณลักษณะเฉพาะตัวที่สอดคล้องกับคุณลักษณะความเก่งพื้นฐาน (Basic Skill) ที่มีอยู่ 3 ประการคือ 1) เก่งแนวคิด (Conceptual Skill) คือ นักศึกษาจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้อื่น และทักษะพื้นฐานเดิมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาใหม่ที่ลึกซึ้งต่อยอดจากเนื้อหาเดิมขึ้น ทราบและพิจารณาได้ว่ามีความมุ่งหมายที่จะศึกษาอะไร ในการสืบค้นหาความรู้ใหม่และร่วมกันระดมสมองได้อย่างตรงประเด็น ทำให้ร่วมกันคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์สรุปมาเป็นความรู้ใหม่ได้เป็นอย่างดี 2) เก่งคน (Human Skill) คือ สามารถปรับตัวปรับความเข้าใจให้เกิดมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับกลุ่มผู้ร่วมงาน การทำงานเป็นทีม สามารถทำงานกลุ่มจนประสบผลสำเร็จ และ 3) มีความเก่งเทคนิค (Technical Skill) คือ มีความรอบรู้ทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง มีความชำนาญในการใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ และนำมาใช้ปฏิบัติการสืบค้นข้อมูลจน

สามารถค้นพบองค์ความรู้ใหม่ได้^{6,11}

2. ด้านความดี พบว่า นักศึกษาที่แสดงความกล้าที่จะเปิดเผยความรู้สึกที่จริงใจ ซึ่งให้ข้อเสนอความคิดเห็น ประเมินวิธีการสอนด้านบวก โดยได้รับความรู้เพิ่มขึ้นจากการได้สืบค้นความรู้ด้วยตนเอง เสริมทักษะในการใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ การใฝ่รู้ การทำงานเป็นทีม ความอดสาหัสตั้งใจเรียนและด้านลบ มีผู้ที่คิดว่าตนยังปรับตัวในวิธีการเรียนการสอนได้ไม่ดีพอ ได้รับความรู้ได้ไม่มากพอ จากวิธีการนำเสนอของเพื่อนที่ไม่น่าสนใจ พูดเร็วจับประเด็นไม่ทัน และยังมีผู้ที่ชอบวิธีการบรรยายโดยผู้สอนมากกว่า อาจเคยชินกับการรับฟังเพียงอย่างเดียว ไม่ชอบเหนียวลำบากในการเรียนรู้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับผลการวิจัยของไพโรจน์ บุญลักษณะศิริ¹⁰ ที่พบว่า ของนักศึกษาแพทย์ที่เรียนกลุ่มย่อยแบบใช้ปัญหาเป็นหลักร่วมกับการใช้ทักษะการแพทย์เชิงประจักษ์ มีความพึงพอใจทักษะการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์อยู่ในระดับน้อย ส่วนการตั้งคำถามและการค้นหาหลักฐานพอใจระดับปานกลาง ความรู้วิชาพื้นฐานเฉพาะที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่พอใจระดับน้อยเช่นกัน และมีความพอใจการเรียนนี้ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุดรวมเพียงร้อยละ 10.9 เมื่อเทียบกับแบบบรรยายทั่วไป

3. ด้านความสุขในการเรียน วิธีการสอนโดยการสังเคราะห์ความรู้จากหลักฐานเชิงประจักษ์ พบว่า นักศึกษามีระดับความพึงพอใจต่อวิธีการสอนมากถึงมากที่สุด 67.38 อาจเนื่องจากเป็นวิธีการสอนที่ทำให้นักศึกษาเกิดความภาคภูมิใจในความสามารถของตนเองที่ได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ด้วยตนเอง มีความสุขใจที่ได้อยู่ในสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนลักษณะนี้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับความหมายของความสุข ซึ่งหมายถึงอารมณ์ความรู้สึกในทางบวก ซึ่งจะเกิดขึ้นจากการเลือกคิด หรือรู้สึกต่อสิ่งต่างๆ หรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่มากกระทบตน^{6,11} สอดคล้องกับผลการวิจัยของไพโรจน์ บุญลักษณะศิริ¹⁰ ที่พบว่า การบริหารจัดการประสบการณ์เรียนรู้ นักศึกษาแพทย์ส่วนใหญ่พอใจอยู่ในระดับปานกลางถึงพอใจมาก ได้แก่ การค้นหาหลักฐานเพิ่มเติมด้วยตนเอง ระยะเวลาการเรียนรู้ แหล่งค้นคว้าและบทบาทของผู้สอน

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากผลของการใช้กระบวนการเรียนสอน โดยใช้วิธีการสังเคราะห์ความรู้จากหลักฐานเชิงประจักษ์พบว่า ผู้เรียนยังปรับตัวในวิธีการเรียนการสอนได้ไม่ดีพอ พื้นความ

รู้เดิมมีไม่ดีพอ ยังได้รับความรู้ได้ไม่มากพอ ไม่เข้าใจกระบวนการเรียนการสอน จับประเด็นไม่ได้ และได้ความรู้น้อยในบางหัวข้อสอน ขาดความละเอียดรอบคอบ การคิดวิเคราะห์ยังไม่เป็น ตามเนื้อหาไม่ทันขณะนำเสนอในชั้นเรียนเนื่องจากผู้นำเสนอพูดเร็ว

1. ผู้สอนควรเตรียมความพร้อมการจัดการเรียนการสอน โดยศึกษาภูมิหลัง ความรู้พื้นฐาน ความต้องการของผู้เรียน เสริมความรู้พื้นฐานที่ยังขาด มีวิธีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน รวมทั้งควรสื่อสารข้อมูลขั้นตอนและวิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลายช่องทางอย่างชัดเจนแก่นักศึกษาเป็นระยะ มีเอกสารประกอบการสอนก่อนการนำเสนอผลการสังเคราะห์ความรู้ของนักศึกษาแต่ละกลุ่ม เพื่อเพิ่มความสุขและความเก่งในการเรียน ยกย่องชมเชยให้กำลังใจในสิ่งที่ทำถูก ทำดีในการทำงานเป็นทีม มานะ อดทนตั้งใจในงานที่รับมอบหมาย

2. นำวิธีการสอนโดยการสังเคราะห์ความรู้จากหลักฐานเชิงประจักษ์ไปใช้ โดยปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดเรียนสอนอย่างต่อเนื่อง โดยใช้ช่วงเวลาที่สอนในช่วงวันเวลาทำการ 8.00-16.00 น. เพื่อนำไปปรับใช้ให้กว้างขวางในหลักสูตรต่างๆ

เอกสารอ้างอิง

1. วรวงคณา ปันทะนา. รายงานการศึกษารายวิชา ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. 2552: หน้า 6-7.
2. อ่างโนพิชญ์ลีณี ชมพู่คำ. วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้นักศึกษานิตะกักรมสามัญศึกษา. http://www.Nitesonline.net/warasan /3__pitsinee.doc. (13/03/52) 2552: จำนวน 5 หน้า.
3. กระทรวงศึกษาธิการ. มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาพยาบาลศาสตร์. <http://www.mua.go.th/users/tdf-hed/news/news6.pht>. 2552: หน้า 3.
4. สภาการพยาบาล. สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพทั่วไป ที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี. <http://www.netra.lpru.ac.th/~phaatoon/competency/pronerve.pdf>. 2552: หน้า 11-12.
5. จรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์. ที่มาของโครงการโรงเรียน 3D ส่งเสริมประชาธิปไตย คุณธรรม ความเป็นไทย ห้างไกลยาเสพติด Democracy, Decency,

- Drug-free การชี้แจงการปฏิรูปการศึกษารอบสอง เน้นให้เด็กไทยเป็นคนเก่ง ดี มีสุขและภูมิใจในความเป็นไทย ณ วิทยาลัยชุมชนพังงา วันที่ 7 มิถุนายน 2552. <https://sites.google.com/site/53011215098inetg3/kickrrm-3d>.
6. วิไลลักษณ์ สายเสน่ห์ และรอบทิศ ไวยสุศรี. “เก่ง-ดี-มีสุข”. เอกสารประกอบการสอนวิชาของครุรวม แห่งชีวิต. 2552: www.dpu.ac.th/artsciences/ge139/office/attach/1201841990.doc (26/11/2010): หน้า 1-10.
7. ภาควิชาการพยาบาลสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. กรอบมาตรฐานวิชา พยสน 382 การพยาบาลมารดา-ทารก และการผดุงครรภ์ 2. 2553: หน้า 1-6.
8. โสภิตา ลีมวัฒนาพันธ์. การพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อทักษะวิจัยให้นักศึกษาอาชีวศึกษา โดย นักศึกษาใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้. <http://www.bpcd.net/newssubject/library/research/02.pdf> (13/03/2552): จำนวน 7 หน้า.
9. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. คู่มือการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ.2552. หน้า 85-86.
10. ไพโรจน์ บุญลักษณะศิริ. ความพึงพอใจของ นักศึกษาแพทย์กับการเรียนกลุ่มย่อยแบบใช้ปัญหา เป็นหลักร่วมกับการใช้ทักษะการแพทย์เชิง ประจักษ์. สงขลานครินทร์เวชสาร. 2549; 24(5): 389-393.
11. ชินโฮสดี หัศบำเรอ. การเลือกเพื่อนคนเก่งงาน. เรียบเรียงและคัดย่อจาก: วิถีพิจารณาเลือกเพื่อนคน เก่งงาน. www.one-stophr.com/articlesHR/show_new.php?id=99 – ที่มา <http://www.hrtotai.com>